

Biologische tulp kan wedijveren met gangbare

• TEKST : HANNEKE VAN ZUILICHEM, PPO BLOEMBOLLEN EN THEO VAN DER GULIK, DLV
 • FOTO : PPO BLOEMBOLLEN

De afgelopen drie jaar is de bloemkwaliteit van biologisch geteelde en gangbaar geteelde tulpenbollen vergeleken. In vrijwel alle gevallen scoorden de snijtulpen van biologisch geteelde bollen gelijk aan die van gangbaar geteelde bollen. Wel lagen bij bijna de helft van de partijen de uitkomsten dicht tegen de laagste uitkomsten van de gangbare partijen aan. Het blijft dus zaak om te letten op de omstandigheden in de teelt: die vormen immers de basis voor de kwaliteit van de gebroede tulp

Om een indruk te krijgen van hoe de kwaliteit van biologisch geteelde tulpen zich verhoudt ten opzichte van gangbaar geteelde tulpen zijn in 2003, 2004 en 2005 zes verschillende cultivars afkomstig van zes verschillende biologische en 19 gangbare bedrijven uit West-Friesland bemonsterd. In de proef die is uitgevoerd in het kader van het project BIOM (zie kader) is in zeven gevallen van een gangbare partij een deel biologisch doorgeteeld en uit beide partijen bemonsterd. Vrijwel alle bollen kwamen van zware zavelgrond, alleen bij biologisch werd in 2004 en 2006 een partij

op zandgrond geteeld. In totaal zijn monsters van 16 biologisch geteelde en 39 gangbaar geteelde partijen afgebroeid. Van de biologisch geteelde partijen waren er vijf meerjarig biologisch geteeld. Per cultivar zijn steeds één of twee biologisch geteelde partijen vergeleken met drie gangbaar geteelde partijen. Daarnaast is van alle bollen de inhoud geanalyseerd.

BOLINHOUD

In 10 van de 16 gevallen bleken de biologisch geteelde bollen een lager stikstofgehalte te hebben dan de gangbaar geteelde bollen. In de overige gevallen was het stikstofgehalte gelijk of hoger dan het gemiddelde stikstofgehalte van de gangbaar geteelde bollen. Wanneer het gehalte beduidend hoger lag, dan waren de bollen in alle gevallen geteeld op gescheurd grasland of op een van nature sterk mineraliserende grond. Verder was een duidelijk verschil te zien in bolinhoud wanneer een gangbare partij biologisch doorgeteeld werd (zie tabel 1). Dit verschil zat vooral in een lager stikstofgehalte bij biologisch geteelde bollen. Bij twee partijen werd na 1 jaar biologisch doortelen meer stikstof in de bol gevonden ten opzichte van de gangbaar geteelde partij. Dit viel in het ene geval toe te schrijven aan teelt van biologische bollen op gescheurd grasland; in het andere geval was het verschil klein en toe te schrijven aan het feit dat de gangbare teelt

In een afbroeioproef in de kassen van PPO Lisse zijn diverse cultivars vergeleken, waaronder cv. 'Kees Nelis'

minder goed was verlopen door structuurproblemen.

AFBROEIPROEF LISSE

In 2004, 2005 en 2006 zijn de bollen bij PPO Lisse afgebroeid en de snijtulpen beoordeeld op bloemgrootte, poot- en plantlengte en plantgewicht. De kwaliteit van de snijtulpen van biologisch geteelde tulpenbollen bleek in vrijwel alle gevallen niet aantoonbaar te verschillen van die van de gangbaar geteelde bollen. In bijna de helft van de gevallen bleken de meetresultaten van de biologisch geteelde tulpen dicht bij de laagste meetresultaten van de gangbaar geteelde bollen te liggen. In de overige gevallen waren de meetresultaten gelijk aan het gemiddelde resultaat van de gangbaar geteelde bollen (zie tabel 2).

RESULTATEN BROEIER

Naast de afbroeioproeven in de kassen van Lisse is de bloemkwaliteit van de partijen ook gevolgd in de praktijk. In het jaar 2004 is het aantal stuks biologische bollen, dat is afgebroeid, fors gestegen naar 1,1 miljoen stuks. In de twee jaren daarna is het aantal iets gestegen via 1,2 miljoen stuks in 2005 naar 1,3 miljoen stuks in 2006. In 2004 waren er problemen met tulpengalmijt, waardoor niet altijd de afgesproken kwaliteit bloemen geleverd kon worden ondanks de grote zorg, die de bloementeler aan het uitsorteren had besteed. Ook waren er wat problemen

met de bloemgrootte. Vanaf 2005 waren er geen noemenswaardige problemen met tulpengalmijt door inzet van een ULO-behandeling aan het begin van de bewaring. Door deze behandeling worden de bollen "verlaat" en is het opstellen van een broeischema lastiger. De bloemkwaliteit was in dat jaar echter prima. In het nog lopende broeiseizoen van 2006 is de bloemkwaliteit over het algemeen minder. Dit betreft vooral het gewicht. Het blijkt dat we bij de biologische teelt bij enkele cultivars voorzichtig moeten zijn met het gebruik van ziftmaat 10/11, omdat dan het gewicht per tulpenbloem te laag kan zijn.

TOT SLOT

De bloemkwaliteit van biologisch geteelde tulpen voor de snij is over het algemeen voldoende tot goed. Over alle cultivars gezien (inclusief cultivars die niet in de proef zijn opgenomen, maar wel op praktijkschaal zijn gevolgd) bleek de kwaliteit in de afgelopen drie jaar toegenomen te zijn. Vooral in het voorjaar van 2005 was de bloemkwaliteit en het gewicht gewoon goed te noemen en in veel gevallen vergelijkbaar met gangbaar. In het voorjaar van 2006 is het gemiddelde gewicht van de bloemen wat lager dan gangbaar en voor enkele cultivars bij gebruik van zift 10/11 te laag. Sortimentskeuze en verdere optimalisatie van de teelt op het veld kan de uitgangspositie van biologische tulpen versterken.

Bemesting op het veld

Vrijwel alle tulpen die biologisch geteeld worden voor de productie van biologische snijtulpen komen van de klei of zware zavel. De belangrijkste reden hiervoor is dat deze gronden meer stikstof leveren door de natuurlijke mineralisatie dan zandgronden. Stikstofbemesting blijft echter een belangrijk onderdeel in de biologische teelt van bloembollen en de productie van goede snijtulpen. Optimalisatie van de bemesting is - wanneer alleen gebruik gemaakt mag worden van organische meststoffen - zeer lastig voor een stikstofbehoefte en voorjaarsbloeiend bloembolgewas als tulp. Bemestingsproeven uitgevoerd op een biologisch praktijkperceel van een BIOM-deelnemer toonden aan dat veranderingen in de bemestingsstrategie op het veld een verbetering kunnen geven in de bloemkwaliteit en het gewicht in de kas. Afgelopen jaar was er een trend te zien naar een zwaardere bloem bij twee keer bijbemesten in maart en april. Daarbij kwam de combinatie met vinassekali bij beide getoetste cultivars er beter uit ten opzichte van de geldende standaardbemesting op het bedrijf. Deze standaardbemesting bestond uit 150 kg N/ha in de vorm van verenmeel, gesplitst in twee gelijke delen (1e week en 3e week maart).

Biologisch geteelde tulp cv. 'Orange Cassini' zag er goed uit.

TABEL 1:

Stikstofgehalte van de bol van tulpen waarbij een deel gangbaar en een deel 1 jaar biologisch is doorgeteeld.

Tulp cv.	Jaar van afbroei	N-gehalte bol g/kg ds		
		Gangbaar	Biologisch	Verskil
'Ile de France'	2005	14,4	12,0	_ 2,4
	2004	15,3	11,8	_ 3,5
'Yokohama'	2006	12,0	13,1	+ 1,1
	2006	11,9	9,0	_ 2,9
	2005	12,8	9,6	_ 3,2
'Kees Nelis'	2005	11,5	13,7	+ 2,2
	2004	15,2	11,3	_ 3,9

TABEL 2:

Bloemkwaliteit van biologisch geteelde tulpenbollen t.o.v. gangbaar geteelde bollen, waarbij + is vergelijkbaar, +/- is vergelijkbaar met de ondergrens van de gangbare partijen en - is slechter dan de gangbare partijen.

Tulp cv.	2004	2005	2006
'Rococo'	+	+/-	
'Kees Nelis'	+/-	+	
'Yokohama'	+	+/-	_
'Ile de France'	+/-	+/-	+
'Orange Cassini'		+	+
'Purple Prince'			+

Leeg = betreffende cultivar is niet gebroeid

BIOM staat voor Biologische Landbouw, Innovatie en Omschakeling. BIOM is een praktijknetwerk van boeren en tuinders in de biologische open teelten. Het netwerk bestaat uit 45 ondernemers uit de akkerbouw, vollegrondsgroenten, bollen, bomen en fruit. Zij werken met praktijkonderzoekers en adviseurs samen aan verbetering van de biologische bedrijfsvoering en groei van de biologische sector. Het project wordt gefinancierd door het ministerie van LNV en loopt van 2002 tot en met 2005. (De afbroei van de tulpen in het voorjaar van 2006 is nog meegenomen).